

[Tinning]

og praktikpladser, vi har, skulle det undre os meget, om ikke enhver rimeligt tænkende som arbejdsgiver kan finde ud af at kræve noget mere, hvis det skulle vise sig, når året er gået, at problemerne alligevel ikke er blevet løst.

De unge får ikke pengene ned i foret, nej, de får en smule rejsehjælp, de får en smule flyttehjælp, de får en smule tilskud til dækning af nogle af de udgifter, der kan være, hvis man skal flytte over i den anden ende af landet og gerne vil bevare boligen derhjemme, og de får en smule tilskud, hvis de skal have dobbelt husførelse. De får ikke udgifterne dækket, men en smule tilskud, og det er alt.

Jeg synes, der kunne være god grund til at høre, om regeringen kan sige noget andet, end at man har klare forventninger; erfaringerne om regeringens klare forventninger på dette område siger jo blot, at disse klare forventninger bryder sammen i takt med, at året skrider fremad.

Men specielt synes jeg, der kunne være grund til at høre, om socialistisk folkeparti nu accepterer, at det er slut med ikke bare al talen om tvang over for arbejdsgiverne, men at der ikke kommer tvang over for arbejdsgiverne. For det er jo det, vi kan se af det betænkingsbidrag, som foreligger, og de oplysninger, som undervisningsministeren giver.

Jeg har naturligvis forstået, at også dette er led i et forlig, og at man derfor accepterer det, selv om der ikke er nogen tvang, selv om det egentlig er arbejdsgiverne, der burde betale, mens det altså nu bliver staten, der betaler, selv om det drejer sig om 600-700 mill. kr. om året i 3 år, og selv om der ikke er nogen garanti for at få løst lære- og praktikpladsproblemet, altså at man stemmer for på trods af alle disse ting.

Men jeg kunne godt tænke mig at høre, om det hænger sammen med, at SF faktisk tror, at problemerne blive løst på denne måde, eller at SF måske tror, at regeringen på et tidspunkt lige pludselig vil vende på tallerkenen en gang til og begynde at tvinge arbejdsgiverne. Vi tror det ikke.

Lawaetz (FP):

Der er to ting i dette her. Nu taler hr. Tinning om tvang, men en af de største risici er, at man her indfører en ordning, hvor der

bliver uddannet for mange. Det er jo nemlig ikke nok at uddanne de unge, man skal også vide, hvad man uddanner dem til. Det betyder vel, at selv om vi uddanner nok så mange, og selv om man indførte hr. Tinnings tvang – hvad vi selvfølgelig aldrig kunne gå med til – så ved man ikke, om der er beskæftigelse til dem. Hvis vi ikke forstår at lave det i løbet af de kommende år, så har vi intet opnået, så uddanner vi dem til arbejdsløshed. Det er min ene bekymring.

Min anden bekymring er, hvad det koster. Ikke ud fra samme motiver som dem, hr. Tinning nævner, for han mener naturligvis, at jo mere vi kan belaste arbejdsmarkedet, jo bedre. Men efterhånden er tilskuddet vel nok blevet så stort, at man kan risikere, at man simpelt hen lokker flere i lære, end der er brug for. En anden ting er, hvordan man vil administrere det, hvis det ikke rigtig lykkes.

I den forbindelse er jeg lidt nervøs for, hvad der står et sted i bemærkningerne, nemlig at man som yderste nødforanstaltning kan pege på en værkstedsskoleløsning. Jeg ved godt, at undervisningsministeren indtil nu har svaret, at det var en yderste nødløsning. Man har forsøgt den i Schweiz med et meget dårligt resultat, så jeg må nøjes med at udtrykke håbet om, at det aldrig bliver nødvendigt, men man må i hvert fald med interesse følge, hvor stærkt lærlingentallet stiger, og om det lykkes at få lærlingene lokket i arbejde ved de tilskud, der nu engang gives. Min største skræk er for så vidt, at der bliver oprettet langt flere lærepladser i den offentlige sektor, og at det vil knibe med at fylde flere på det private erhvervsliv. Hvorfor? Ikke fordi man ikke gerne vil have dem, ikke fordi man ikke gerne vil uddanne dem, for det passer ikke, når der af og til står, at det private erhvervsliv ikke gør noget for at tage de unge ind. Grunden til, at der ikke kommer nok ind, er ganske enkelt, at virksomhederne ikke har nok at bestille. Så det er dér, man skal satse, og det er på tide, at man taler om, hvad meningen med det hele er. Meningen er jo ikke at skaffe en masse kunstige pladser, om det så er lærepladser, praktikpladser eller hvad det er, meningen med det hele er at få gang i sagerne, og hvis man ikke forstår det og overhovedet ikke vil studere den økonomiske side af sagen, så er alle anstrengelser i hele martspakken spildt.